UN – 054

I Semester B.Com. Examination, November/December 2015
(Fresh + Repeaters) (CBCS) (2014–15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Yaksha Prashna Sangraha, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours Max. Marks : 70

Instructions : *1) Answer in **Sanskrit, Kannada** or **English**.*
*2) Answer questions **I, V** and **VI** in **Sanskrit** only.*

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत। (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Select the correct answer :

1) व्यास: किं रचितवान् ?

अ) महाभारतम् आ) बृहत्कथा इ) रामायणम् ई) शाकुन्तलम्

2) वनपर्व: कस्य भाग: ?

अ) रामायणस्य आ) विष्णु पुराणस्य इ) महाभारतस्य ई) हितोपदेशस्य

3) महाभारते कति श्लोका: सन्ति ?

अ) 6,800 आ) 8,800 इ) 24,000 ई) 1,00,000

4) माद्री तनय: क: ?

अ) नकुल: आ) अर्जुन: इ) भीम: ई) कर्ण:

5) हतान् भ्रातॄन् दृष्ट्वा क: विललाप ?

अ) अर्जुन: आ) युधिष्ठिर: इ) नकुल: ई) सहदेव:

6) अहं बक: इति क: अवदत् ?

अ) यक्ष: आ) गन्धर्व: इ) राक्षस: ई) देव:

7) वृकोदर: कस्य नाम ?

अ) अर्जुनस्य आ) दुर्योधनस्य इ) कृष्णस्य ई) भीमस्य

P.T.O.

8) धर्मपुत्रः कः ?

अ) भीमसेनः आ) नकुलः इ) अर्जुनः ई) युधिष्ठिरः

9) कः पण्डितः ज्ञेयः ?

अ) धर्मज्ञः आ) नास्तिकः इ) तन्त्रज्ञः ई) नटः

10) बहुमित्रकरः किं लभते ?

अ) सुखं आ) दुःखं इ) स्वर्गं ई) नरकं

II. **द्वयोः** प्रश्नयोः उत्तरं लिखत। **(2×10=20)**

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer **any two** questions :

1) महाभारतस्य विकासमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

ಮಹಾಭಾರತದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the development of the Mahabharatha.

2) हतान् भ्रातॄन् दृष्ट्वा युधिष्ठिरः कथं विललाप ? वर्णयत।

ಹತರಾದ ಸಹೋದರರನ್ನು ನೋಡಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಹೇಗೆ ವಿಲಪಿಸಿದನು ? ವಿವರಿಸಿ.

How did Yudhishtira lament on seeing his brothers dead ? Explain.

3) यक्ष-युधिष्ठिरयोः प्रश्नोत्तराणि संगृह्य लिखत।

ಯಕ್ಷ-ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಇವರ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Summarise the questions asked by Yaksha and answers given by Yudhishtira.

III. **त्रयाणां** श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत। **(3×4=12)**

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any three** slokas.

1) स ददर्श हतान् भ्रातॄन् लोकपालानिवच्युतान्।
युगान्ते समनुप्राप्ते शक्रप्रतिमगौरवान्॥

2) अविक्षतशरीरश्चाप्यप्रमृष्टशरासनाः।
असंज्ञा भुवि संगम्य किं शेध्वमपराजिताः॥

3) यक्षोऽहमस्मि भद्रं ते नास्मिपक्षी जलेचरः ।

मयैते निहताः सर्वे भ्रातरस्ते महौजसः ।।

4) सार्थः प्रवसतो मित्रं भार्या मित्रं गृहे सतः ।

आतुरस्य भिषङ्मित्रं दानं मित्रं मरिष्यतः ।।

5) धर्मार्थं ब्राह्मणे दानं यशोऽर्थं नटनर्तके ।

भृत्येषु भरणार्थं वै भयार्थं चैव राजसु ।।

IV. **द्वयोः** वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत । **(2×4=8)**

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any two** sentences.

1) अकृत्वा सदृशं कर्म किं शेध्वं पुरुषर्षभाः ।

2) मृतानामपिचैतेषां विकृतं नैव जायते ।

3) चत्वारः पर्वताः केन पातिताः भूरितेजसः ।

4) न चेत्प्रश्नान् पृच्छतो व्याकरोषि ।

V. **संस्कृत** भाषया उत्तरं लिखत ।

a) **पञ्चानां** लिङ्ग विभक्ति वचनानि लिखत । **(5×1=5)**

1) बुद्धिमान्

2) भूमेः

3) भ्रातरः

4) प्रश्नान्

5) कस्मिन्

6) एषाम्

7) महायुद्धे

8) श्रुतेन

b) **पञ्चानां** लकार पुरुष वचनानि लिखत। (5×1=5)

1) अस्मि
2) मन्ये
3) पिब
4) नयति
5) जायते
6) स्यात्
7) वेत्स्यामि
8) अवदत्

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। (5×2=10)

संस्कृत साहित्ये श्रीमद्रामायणम् आदिकाव्यमिति प्रसिद्धम्। आदिकविः वाल्मीकिः तस्य कर्ता। सः रामायणकथानायकस्य श्री रामस्य समकालीनः। रामायणस्य उत्पत्तिविषये काचन कथा बालकाण्डस्य आदिभागे विद्यते। एकदा वाल्मीकिः स्नानार्थं तमसा नदीं अगच्छत्। तत्र तेन नद्याः अपरे तीरे वृक्ष शाखायां क्रीडन्तौ क्रौञ्चपक्षिणौ दृष्टौ। तस्मिन्नेव क्षणे व्याधेन विद्धः क्रौञ्चः भूमौ निपपात। क्रौञ्ची सकरूणं चुक्रोश। एतत् अवलोकयतः वाल्मीकेः मुखात् शापोक्तिः श्लोकरूपेण निर्गताः। अयमेवासीत् लौकिक छन्दसः प्रथमावतारः।

प्रश्ना :

1) संस्कृतसाहित्ये किं काव्यम् आदि काव्यमिति प्रसिद्धम् ?
2) रामायणोत्पत्तिवृत्तान्तः कस्मिन् काण्डे वर्तते ?
3) वाल्मीकिना नद्याः अपरे तीरे कौ दृष्टौ ?
4) क्रौञ्चः किमर्थं भूमौपपात ?
5) वाल्मीकेः मुखात् शापोक्तिः केन रूपेण निर्गता ?